

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
*
Oglaš v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
*
Best Advertising
Medium

XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), JUNE 7, 1945

STEVILKA (NUMBER) 132

Amerikanci bodo najbrže okupirali samo Bavarsko

LONDON, 6. junija.—Tu ob-
visti, da "bodo Amerikanci
del ozemlja, ki so ga za-
vzeli v Nemčiji, izročili Ange-
li Rusom in da bodo ameri-
čete okupirale samo Bavar-

sko. Armada bo prepustila
kota kot Leipzig, Magdeburg,
Erfurt Rusom. De-
armada je namreč prevzela
del ozemlja, ki ga je imela
prva armada, predno
je vrnila v Zedinjene države.

Čete bodo najbrže
Porenje in Ruhr, kjer
nahaajo mesta Dueren, Dus-
in Essen. Vse te kraje so
zavzeli Amerikanci in
nahaiali pod upravo 15. ar-

niso bile objavljene meje
okupacijskih zon

WASHINGTON, 6. junija.—
bilo danes odkrito, da na-
meje okupacijskih zon v
vsih vsled tega še niso bile
javljene, ker Francozi zahte-
da, da se jim izroči okupacija
na Frankfurta.

Francoze se je skušalo prego-
viti, da bi Kolen moral spadati
na Frankfurta, pa v ameri-
okupacijsko zono, toda ge-
de Gaulle na to ni hotel
pristati, vsled česar so meje zon
nedoločene.

Naši fantje-vojaki

30-dnevni dopust je prišel
H. D. Robinson, zet Mr. in
Gasper Bachel, 18913 Che-
Ave. Nahajal se je v Juž-
Pacifiku nad eno leto in kot
je dovršil 40 misij v napa-
Japonce na otokih Iwo
Luzon in Okinawa. Prejel
Distinguished
Cross, zračno medaljo,
hrastovih listov, predsedni-
citacijo in dve kampanjski
Po dopustu se bo 28. ju-
podal v Miami Beach, Fla.,
kjer bo zopet poslan na služ-
mesto. Prijatelji ga lahko
prijeto na domu.

V WASHINGTONU

Mrs. Mary Race, 19800 Nau-
Ave., se je podala v Wash-
D.C., odkoder pozdravlja
svoje prijatelje in znance.
da se je na obisk k sinu Ma-
Anthony Race, ki se je po
mesece v Francijo. Ma-
Race se nahaja v vojaški
našad štiri leta ter je bil
zadaj zaposlen pri transport-
poveljstvu v Washingtonu.
gova žena Jeannette (rojena
prišla in sinček bosta v družini
nato se bosta podala v
poslan, kjer se nahajajo nje-

Samomor mlade ženske

V torek zvečer je v Akronu iz-
šel samomor neke mlade žen-
ki je skočila preko North
mostu in se na mestu ubila.
je to 36-letna Annette F.
Loraine. Njena se-
skovska revija "Vojna in delavski
razred", ki je posvečena med-
narodnim zadevam, spremenila
svoje ime v "Novi čas". Revija
je začela izhajati pred dvema
letoma.

Politična scena v Clevelandu

Dne 20. junija se v Clevelandu zaključil vlaganje kan-
didatskih listin za občinske volitve, 31. julija pa bomo že
šli na primarno volišče in izbrali kandidate za župana in
člane mestne zbornice.

Prvi štadij občinskih volitev v Clevelandu je letos
potisnjen naprej, ker so volilci pri nedavno se vršecih
izrednih volitvah odobrili dodatek k mestnemu čarterju, v
smislu katerega bo tudi onim, ki se nahajajo pri oborože-
nih silah, dana prilika, da po pošti izrazijo svojo voljo
glede občinske vlade našega mesta. Kakor znano, je akcija
v ta namen sprožil in uspešno izvedel v mestni zbornici,
kakor tudi pred državno zakonodajo v Columbusu, naš
slovenski councilman iz 23. varde, Edward Kovačič, ki
vsekakor zasluži pohvalo in priznanje za prizadevanje, ki
ga je posvetil temu vprašanju.

Politična scena v Clevelandu, je z odhodom župana
Franka J. Lauschea v Columbus v governerski urad do-
bila novo lice, kajti z njim je izginila s pozornice najmoč-
nejša politična osebnost v našem mestu. Bilo je neizogib-
no, da je sledila doba negotovosti in ugibanja. Gov.
Lausche je kot župan tako temeljito dominiral politični
položaj, da je bilo raznim grupam težko najti novo orien-
tacijo, ki je bila potrebna vpričo njegove izvolitve v go-
vernorski urad.

Toda predno je gov. Lausche zapustil županski urad,
je poskrbel, da je bil v izpraznjeni županski urad prišel mož,
o katerem je bil uverjen, da bo sledil smernici, katere
je on sam začrtal kot dvakratni župan Clevelanda. Thomas
A. Burke, ki je bil pravni direktor in desna roka župana
Lauschea tekom treh let njegove administracije, je od
tedaj preko vsakega dvoma dokazal, da se gov. Lausche ni
zmotil. Ni bilo lahko za Burka slediti tako spretnemu in
popolnarnemu županu kot je bil njegov prednik, kajti bilo
je neizogibno, da ga bo javnost primerjala z Lauschetom,
toda novi župan je preizkušnjo sijajno prestal.

Župan Burke ni spektakularna osebnost, toda vsa nje-
gova uradna dejanja očitujejo veliko razumevanje prob-
lemov mestne vlade, nenavadno energijo in samostojnost
mišljenja. Znal si je pridobiti naklonjenost javnosti in ce-
lo člani mestne zbornice, ki so bili z Lauschetom često v
nesoglasjih, v obče priznavajo njegove izredne vrline.

Najvišji kompliment za župana Burka in njegovo spo-
sobnost je tragično-komična konfuzija, v kateri se danes
nahajajo clevelandski republikanci. Ko je Burke nasledil
Lauschetu, so si zadovoljno meli roke, kajti bili so uver-
jeni, da bo novi župan politični "push-over," katerega bo-
do z lahkoto porazili. Danes so republikanski politiki s
svojim bossom George Benderjem vred čisto drugačnih
misli. Dejansko so že priznali, da je igra izgubljena. Dol-
ge tedne so se posvetovali in konferirali in iskali kandi-
data proti Burku, in končno so le pregovorili enega, ki je
pripravljen iti v kampanjo.

Kandidat, ki bo nosil republikansko zastavo v župan-
ski kampanji, je councilman Ray C. Miller iz 9. varde,
bivši član šolskega odbora, o katerem niti njegovi lastni
pristaši ne verujejo, da obstoji kaka možnost, da bi prodr.
Še nekoliko poprej se je sam prijavil tudi George Har-
ris, "neodvisen" republikanec, ki je v sporu z Benderjem.
On sam je ob času, ko je naznanil svojo kandidaturo, re-
kel, da je storil to le vsled tega, ker je izgledalo, da re-
publikanci sploh ne bodo imeli kandidata za župana.

Pred kratkim se je pojavila govorica, da utegne sto-
piti v kampanjo Edward Pucel, demokratski councilman
10. varde, o katerem pa se zdi, da se je premislil. Pucel
je brez dvoma sposoben in vesten član mestne zbornice,
toda po naši sodbi bi bila pomota, ako bi se letos podajal
v politično bitko, katere bi ne mogel dobiti. Njegov vstop
v župansko kampanjo bi mogel povzročiti edino razkol v
demokratskih vrstah in s tem napeljavati vodo na repu-
blikanski mlin.

Župan Thomas A. Burke je pokazal svojo sposobnost
in zasluži podporo vseh volilcev, ki želijo, da Cleveland
odbrži standard progresivne in poštene mestne vlade, ka-
terega je uvedel naš lastni Frank J. Lausche. Državljeni
in državljanke slovenskega porekla, ki smo stoprocentno
stali za Lauschetom, bomo stali tudi za možem, katerega
je Lausche izbral za svojega naslednika.

SOVJETSKA REVILJA

DOBILA NOVO IME

NEW YORK, 6. junija.—Mo-
skovski radio poroča, da je sov-
jetska revija "Vojna in delavski
razred", ki je posvečena med-
narodnim zadevam, spremenila
svoje ime v "Novi čas". Revija
je začela izhajati pred dvema
letoma.

GRADUACIJA

Nocoj ob 8:30 uri se v mestni
dvorani vršijo graduacijski ob-
redi John Hay High šole. Med
graduanti boste tudi Helen Pe-
vec, hčerka Mr. in Mrs. Pevec,
1131 E. 60 St., in Olga Mozič,
hčerka družine Mozič, 1140 E.
60 St. Čestitke!

MIROVNA KONFERENCA ODLOČI VPRAŠANJE KOROŠKE, PRAVI TITO

NEW YORK, 6. maja.—
Sovjetska agencija "Tass"
je danes poročala, da je
maršal Tito delegaciji Slo-
vencev in Avstrijcev iz Ko-
roške povedal, da bo vpra-
šanje slovenske Koroške
končno odločeno na mirov-
ni konferenci.

Brzjavno poročilo "Tas-
sa" iz Beograda pravi, da je
delegacija poročala Titu, da
večina slovenskih prebival-
cev Koroške želi, da se njih
pokrajine priključijo Jugo-
slaviji.

Novi grobovi

RUDOLPH BOZEGLAV

Danes jutraj ob 1. uri je
umrl v Lakeside bolnišnici obče
poznani Rudolph Bozeqlav, star
57 let, ki je vodil svojo vinarno
na 6010 St. Clair Ave. Pogreb
oskrbuje Zakrajškov pogrebni
zavod. Podrobnosti bomo poro-
čali jutri.

MARY RANNEY

V torek okrog 5. ure popoldne
je umrla v St. Ann's bolnišnici
na porodu Mrs. Mary Ranney,
rojena Gerlica, stara 32 let, ki je
s svojim možem vodila mesnico
na 1561 E. 49 St. Pokojnica je
bila rojena v Coloradi. Tu za-
pušča žalujočega soproga Wal-
terja, sinčke: Walter Jr., star 8
let; Robert, star 5 let, in novo-
rojenočca George; starše Mr. in
Mrs. Frank Gerlica, ki imajo
svojo farmo v Perry, Ohio, se-
stro Rose Zuzek in brata Johna.
Pogreb se bo vršil v petek ju-
traj iz Flynn Froelch pogrebnega
zavoda, 5309 Superior Ave., v
cerkev Imaculate Conception in
nato na Calvary pokopališče.

LADISLAV GROZDANIČ

V Mestni bolnišnici je včeraj
jutraj umrl Ladislav Grozda-
nič, star šele 26 let, stanujoč na
3792 E. 78 St. Bil je član društva
sv. Janeza Krstnika št. 37 ABZ.
Tukaj zapušča soprogo Veroni-
ko, sina Gary, starše Stefan in
Anna Grozdanič, sestre: Antoin-
ette, Mrs. Frances Guenac,
Mrs. Mary Roth in Mrs. Jean
Wallace ter brata William. Po-
greb se bo vršil v soboto ob 8:30
uri jutraj iz Louis L. Ferfolia
pogrebnega zavoda, 9116 Union
Ave., v cerkev sv. Lovrenca in
nato na Calvary pokopališče.

NACIJSKI ODPOR V AVSTRIJI SE NI STRT

LONDON, 6. junija.—Iz Inns-
brucka se poroča, da skupina
300 čtenikov v Avstriji še vedno
nadljuje z odporom proti Ame-
rikancem.

POPRAVEK

V zahvali pokojnega Antona
Vardijan se je pomotoma poro-
čalo, da je bil pokojni član dru-
štva št. 59 SDZ, kar pa bi se mo-
ralo pravilno glasil, da je bil
član društva Blejsko jezero št.
27 SDZ.

VOLITEV DELEGATOV

Clane društva Lunder-Ada-
mič št. 23 SNPJ se vabi, da se
gotovo udeležijo seje v nedeljo,
10. junija točno ob 9. uri dopol-
dne, v navadnih prostorih. Seja
je važna, ker se bo volilo delega-
te in namestnike za konvencijo,
ki se vrši 13. avgusta.

Kupujte vojne bonde in vojno-var-
valne znamke, da bo čimprej poraženo
osilšče in vse, kar ono predstavlja!

Nenavadna debata v kalifornijski državni zbornici

Vprašanje nezakonskih
otrok "vojaških nevest"
je predmet
zakonske predloge

SACRAMENTO, 6. junija.—
Pred kalifornijsko državno zbor-
nico se nahaja predloga, glasom
katere bi žene vojakov, ki so v
odsotnosti svojih mož rodile ne-
zakonske otroke, imele pravico
takega otroka izročiti drugim
ljudem za adoptiranje, ne da bi
o tem kaj vedeli njih možje.

Zakonsko predlogo, ki je izzva-
la ostro debato, je predložil držav-
javni departament dobrodelnosti.
Trdi se, da so se zanj izrekli
mornariški in armadni povelj-
niki, medtem ko je vojaški list
"Stars and Stripes", v katerem
izražajo svoja mnenja vojak, ki
služijo preko morja, namerava-
ni zakon ogorčeno napadel, re-
koč, da se skuša pomagati že-
nam, ki goljufajo svoje odsotne
može.

Državni uradnik zagovarja predlogo

Jasno je, da imajo vsi priza-
deti faktorji pri srcu v prvi vr-
sti blagostanje otrok, katere bi
pod normalnimi okolščinami ne
mogel nihče vzeti za svoje brez
vednosti mož.

Charles Wollenberg, načelnik
državnega urada dobrodelnosti,
je danes izjavil:

"Meni ni na tem, da bi se šči-
tilo žene, ki goljufajo, temveč
zanima me edino blagostanje
otrok.

"Stars and Stripes" pa je v
svoji londonski izdaji v tej zve-
zi pisal:

"Predlagani zakon je novo
znamenje rastoče tendence med
ljudmi gotove vrste, ki skušajo
napraviti iz vojaka, ki služi pre-
ko morja, psihološki problem
neke posebne vrste, kateri ni
sposoben zreti resnici v obraz.

"Od kdaj pa je postala dolž-
nost države, da štiti zakonsko
nezvestobo? Noben razumen člo-
vek ne bo upravičeval zakonske
nezvestobe. Od milijonov
mož in žena, katere je vojna lo-
čila, jih je ogromna večina, ki
so ostali pošteni."

Zastopniki veteranov bodo vo- dili boj

Veterani drugih vojen so po-
tom svojih zastopnikov tudi na-
znanili, da bodo vodili boj proti
zakonu, o katerem se je držav-
ni dobrodelni načelnik izrazil,
da nudi edini izhod problemu z
ozirom na nezakonske otroke, ki
v drugem slučaju ne bodo
nikdar imeli pravih domov.

Neki član državne zbornice je
predlogo ožigosal kot poizkus,
da se upraviči nezvestoba žena,
katerih možje služijo v armadi,
in to pomeni izdajstvo za voja-
ke, ki se borijo in tvegajo svo-
ja življenja za svojo domovino.

TRJE PARI DVOJCIC

V ponedeljek, 11. junija zve-
čer se bo v mestni dvorani vršila
graduacija učencev in učenk
Collinwood High šole. Ob tej pri-
liki bodo graduirali trije pari
dvojčic, hčerke slovenskih star-
šev: Betty in Molly Branisel,
hčerki Mr. in Mrs. John Brani-
sel, 16202 Grovewood Ave., in
vnukini Mr. in Mrs. Majzel,
Norwood Rd.; Dolores in Doris
Millavec, hčerki Mr. in Mrs. Gus
Millavec, 19700 Mohican Ave.,
ter vnukini družini Millavec, E.
71 St.; Eleonore in Elsie Petro-
vič, hčerki družine Petrovič,
1035 E. 70 St. Čestitke!

Rusi poročajo, da so našli Hitlerjevo truplo

BERLIN, 6. junija.—Iz visokih ruskih vojaških virov
se je danes zvedelo, da je bilo truplo Adolfa Hitlerja naj-
deno in skoro preko dvoma identificirano. Truplo, ki je
bilo očrjeno od dima in zelo sežgano, je bilo eno izmed
štirih trupel, ki so bila najdena v razvalinah velike pod-
zemске trdnjave pod novim poslopjem nemškega kance-
larstva po padcu Berlina.

Po skrbni proučitvi štirih trup-
pel od strani ruskih zdravnikov,
so Rusi izbrali ono, o katerem
so Rusi prepričani, da je truplo
nacijskega firerja. Truplo je
bilo skoro obglavljeno, kajti kot
izgleda, je kos šrapnela zadel
Hitlerja v vrat in glavo skoro
popolnoma odtrgal.

Sežgano truplo Goebbelsa tudi najdeno

V podzemski trdnjavi se je
našlo tudi truplo propagandne-
ga ministra Goebbelsa in njego-
ve družine, ki so bila tudi jako
sežgana, ampak Rusi so jih iden-
tificirali brez večje težkoe.

Proučitev Hitlerjevega trup-
la je odkrila, da je Hitler sko-
ro brez dvoma umrl za posledici-
cami zastrupljenja. Da-li je
strup sam zaužil, ali pa je bil
ubit od katerega svojih poboč-
nikov, da ne bi nacijski firer živ-

padel Rusom v roke, se ne more
dognati.

Strup je končal Hitlerjevo živ- ljenje

Opozarja pa se v tej zvezi, da
so ruski viri nedavno poročali,
da je Hitler podlegel za injek-
cijo, katero mu je dal njegov
lastni zdravnik dr. Morel, potem
ko je bil skozi več dni blazen
in skoro popolnoma paraliziran.

Glasom telegrama, katerega
je poslal propagandni minister
Goebbels admiralu Doenitzu, je
Hitler umrl 1. maja ob 3:30 po-
polodne. Goebbels sam je očitno
izvršil samomor kmalu potem,
tik pred padcem Berlina v rus-
ko roke.

Trupla Goebbelsa, njegove
žene in otrok, so Rusi našli isto-
tam kot truplo nacijskega fi-
rerja.

VELIKA SLAVNOSTNA PRIREDBA ZA JUGOSLAVIJO V LOS ANGELESU

Ameriški odbor za jugoslovan-
ski relief je priredil 20. maja v
Los Angelesu svečani banket v
počast novemu jugoslovanskemu
ambasadorju v Washingtonu
g. Stanoju Simiču. Zaeno z
poslanikom Simičem sta odpoto-
vala iz San Franciscu v Los An-
geles tudi člana jugoslovanske
delegacije na konferenci Zdru-
ženih narodov Vladimir Dedijer
in Stane Krašovec.

Na tem banketu je bilo pri-
sotnih nad pet sto najuglednej-
ših osebnosti iz Los Angelesa
in bližnjega Hollywooda, med
njimi veliko število poznanih
filmskih igralcev in režiserjev,
kakor tudi predstavniki jugoslo-
vanske kolonije.

Ambasadorja Simiča je po-
zdravil mestni župan in zastop-
niki ameriške armade in mor-
narice.

Govor poslanika Simiča

Zahvaljujoč se za te pozdra-
ve, je g. Simič dejal:
"Brezmejno srečnega se poču-
tim, ker mi je poverjeno zastop-
stvo demokratične, federativne
Jugoslavije v Združenih drža-
vah Amerike. To me tem bolj
veseli, ker je to prvikrat, da so
sem prišel čez Atlantik na ta
kontinent, a posebno še, ker sem
prišel v ta zemeljski raj — v
Kalifornijo.

Nahajamo se zavezani proti
istemu napadalcu, ne samo v
tej vojni, nego že v dveh voj-
nah tekem ene generacije, proti
brutalnim, barbarskim, totali-
tarnim in brezobzirnim silam,
ko so skušale uničiti vse narode.

Mi nismo skupno povezani
samo kulturno in imamo skup-
ne cilje v borbi za narodno svo-
bodo, temveč zgleđa tudi, da so
najširši sloji naših narodov po-
vezani v skupni usodi.

Naš narod je tudi prispeval
svojo kri v narodno telo Zdru-
ženih držav Amerike — sinovi
preko enega milijona Amerikan-
cev jugoslovanskega porekla so
dali svoje duše, svoj um in svo-
je delo veliki ameriški deželi —

Značilen govor ameriškega igralca Garfielda

Za njim je govoril poznani
ameriški filmski igralec John
Garfield. V svojem govoru je
rekel:

"Slišati želite zgodbo o Jugo-
slaviji. Povedal jo vam bom z
enostavnimi besedami, kot jo
pripovedujejo partizani: SMRT
FAŠIZMU! SVOBODA NARO-
DU!"

"Smrt fašizmu—svoboda na-
rodu! Te besede povejo zgodbo
o Jugoslaviji. Govorijo o uniče-
nju Hitlerja in o preporodu cele
Evrope. To so besede, ki so bi-
(Nadaljevanje na 2. strani)

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Perseverare diabolicum

ZAKRKNJENI IN JOKAVI ITALIJANSKI IMPERIJALISTI

Naslednji članek, katerega je napisal znani primorski pisatelj Ciril Kosmač, je izšel 27. marca t. l. v "Ljudski pravici," glasilu Slovenske osvobodilne fronte.

I.

Minilo je že poldrugo leto, odkar se je zrušil Mussolinijev "Impero Romano," ki so ga italijanski imperialisti zgradili na pesku z zadržnostjo in šarlatanstvom, s potuho "demokracij" reakcionarjev, kakor seveda tudi z zaslepljenostjo italijanskega ljudstva, kateremu so kazali tujo zemljo, ker so se bali za svoja grofovska veleposestva. To cesarstvo se je zrušilo že 9. septembra 1943, trilo tramovje je padlo na glave italijanskih imperialistov — toda italijanski imperialisti imajo trde glave ter se nečejo spametovati. Razgaljeni pred vsem svetom in pred svojim siromašnim ljudstvom zdaj krožijo nad razvalinami in kar naprej krakajo svojo imperialistično pesem. To krakanje zanje kajpak ni brez vsakega smisla: najprej skušajo oprati svoje zločine, drugič skušajo obdržati italijanskega kmetiča in kelona še naprej v imperialističnem razpoloženju, ker se še vedno boje za svoja posestva, tretjič pa še kar naprej tipljejo za raznimi zvezami in upajo, da se bodo le okoristili z namigavanjem o slovanski in boljševiški nevarnosti in zato tudi skušajo sejati razdor med velike zavzeznike in vse združene narode.

Italijanski časopisje kar vzdržema napada Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo. V svojih napadih je šlo celo tako daleč, da je morala vlada nekaj listov prepovedati, med njimi tudi zloglasni rimski tednik "Il Riformatore," ki je v svojih člankih, pisanih v pristnem fašističnem duhu in besedišču, grobo napadal našo državo in tudi kar naravnost povedal v članku "Perseverare diabolicum," da hoče vztrajati v svojem nepopustljivem nacionalizmu.

Italijanski imperialisti seveda lajajo tja kamor morejo in kamor jim je dovoljeno. O nekdanjih italijanskih kolonijah pišejo kaj poredkoma in še takrat dobrikavo kakor politični čukci, češ nemara bo pa le padla kaka kost — kričavih člankov o naši Primorski in o Trstu pa je na pretek.

Razni rimski in podeželski "strokovnjaki," "gospodarstveniki" in "politik" pišejo globokoumne razprave o "vprašanju Julijske Benečije" in o "tržaškem vprašanju." Ti nekdanji kričavi in danes jokavi imperialistični pisuni se bolj poredkoma odkrijejo s svojim pravim imenom, kajti če vedo kaj povedati o naši zemlji, so bili pri nas; če pa so bili pri nas, so bili večinoma "tritisočletni civilizatorji" in dobro vedo, da je bilo njihovo početje vsaj blizu zločina.

Danes se ne bomo podrobneje ukvarjali s temi "razpravami" pa naj jih pišejo komaj pismeni južnjaški zelenci ali pa 79-letni liberalni filozofski oče Benedetto Croce, ki je vsa dolga leta fašizma hrabro preživel v svoji vili v Neaplju in pisal take meglene "razprave o svobodi," da jih je lahko svobodno tiskal tudi v fašistični dobi. (Njegova zadnja knjiga "Pensieri vari" ima letnico 1943-XXI.) Vse te članke lahko razdelimo na navadno fašistično kričanje, na tako zvane "gospodarske razprave" in na "objektivna razmotrivanja o tržaškem vprašanju," kakor italijanski pisuni imenujejo znanstveno potvarjanje resnice.

O fašističnem lajanju, ki je danes, kakor smo že rekli, bolj podobno civilnemu tepenega psa, ne bomo razpravljali, ker nismo humoristični list. Iz vsega pisanja tako zvanih "gospodarstvenikov" in "politikov," pa sledi vedno eno in isto: Italija ni mogla dati Trstu gospodarskega procvita in mu ga tudi v bodočnosti ne bo mogla dati.

Iz tega pisanja in iz takega zaključka bi kajpak sledilo, da Trst ne sodi k Italiji. Toda italijanski imperialistični, "gospodarstveniki" niso tega mnenja. In kje iščejo ti imperialistični kramarji rešitve za svoje nadaljne kupčije? Rimski tednik "Domenica" je 11. II. 1945 priobčil

dolg članek "Trst ni Gdansk," v katerem pisec, ki se skriva za pseudonimom "Un Triestino," pravi dobesedno: "Treba je razširiti meje tržaške pokrajine, razširiti direktni vpliv Trsta na Istro in na vso Slovenijo, ki naravno teži k Trstu in ki je naravno dopolnilo Trsta. To ozemlje moramo imeti za gospodarsko enoto (podčrtano v originalu), ki mora biti vključeno v direktno življenje Trsta, ki je njeno naravno privlačno središče." O sancta simplicitas! Take trgovsko imperialistične fraze se sam Mussolini ni znebil v dvajsetih letih! Hkrati pa je seveda pisanje tega "Tržačana" najboljši dokaz za vsakega človeka (z izjemo italijanskih imperialistov in mednarodnih prekupčevalcev z malimi narodi), da je Trst resnično naš, kajti če je vsa Slovenija njegovo "dopolnilo," potem je Trst stokrat prej "dopolnilo" Slovenijo, ker še nikdar ni bil narod zaradi kakega pristanišča, temveč pristanišče zaradi naroda.

Tako "Un Triestino" kakor drugi "strokovnjaki" se ogrevajo za nekakšno srednje evropsko zvezo. (Pri tem seveda ne pozabijo opomniti zapad, da divji Vseslovani prodirajo v sredozemski kulturni vrt.) In za vse te milijone v srednji Evropi bi bil Trst pristanišče. Toda ostal naj bi v italijanskih rokah. Zakaj? Tega ne vedo razložiti ne "gospodarstveniki," ki govorijo o svobodni trgovini, in ne "politik," ki pravijo, da se samo divji balkanski nacionalisti (to smo namreč mi) pripravajo za nekaj kvadratnih kilometrov zemlje, in da bodo itak bodoče meje začrtane s svinčnikom in ne s črnilom (grof Sforza). Če je temu res tako, zakaj se potem z veletoči črnila borijo za to slovensko zemljo? Da bo Trst izhodišče za lep kos srednje Evrope, to je jasno. Da bo Slovenija s Trstom gospodarska enota, tudi to je jasno. In jasno nam je še marsikaj drugega; na primer, da bi bili italijanski imperialisti radi trgovci, prekupčevalci, skratka mešetarji v tej "gospodarski enoti."

Urednikova pošta

Velik shod v prid Primorske

Cleveland, Ohio. — Evropska vojna je končana, ampak s podpisom miru so se pojavila različna vprašanja narodnostnih manjšin, ravnotežja vpliva vellesil in mnogo drugih zamotanih problemov. Za nas Slovence pride v poštev Primorsko in Korško ozemlje, ki spada po vseh pravilih k novi federativni Jugoslaviji. Če bi bila Jugoslavija velesila, bi to vprašanje sploh ne prišlo v poštev, ker pa ni velesila, je pa Primorje postalo predmet angleških mešetarjev in kramarjev. Kakšna usoda čaka Primorsko in Trst, je seveda zavito v diplomatsko tajnost, toda sodeč po pisanju ameriških časopisov, se ne obeta nič dobrega.

V svrhu boljših informacij tržaškega vprašanja ameriške-mu časopisju in javnosti sploh, so sklenili clevelandski Jugoslovani sklicati velik javen ljudski shod v nedeljo dne 17. junija ob 3. uri popoldne v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Ta shod se bo vršil pod imenom "United Committee of Cleveland Jugoslavs." V odobro so zastopani: Slovenci, Srbi, Hrvatje in Macedonci, brez razlike strank in verskih prepričanj. Sodelovali bodo tudi ostali Slovani, potom "Vseslovenskega ameriškega kongresa."

Na vspredu bodo prominentni slovenski in ameriški govorniki. Glavni govornik bo pa član jugoslovanske delegacije iz San Franciscia. V program bodo vključene tudi glasbene in muzikalne točke.

V zvezi s tem bomo na tem shodu proslavili tudi dan zmage nad nemškimi in italijanskim fašizmom. Na vso slovensko javnost apeliramo, da rezervira nedeljo, dne 17. junija izključno za ta shod in s tem pokaže solidarnost za pravične zahteve našega Primorja. Čim več nas bo, tem večji vtis bomo napravili na navzoče ameriške poročevalce. Ob tej priliki bomo odposlali tudi primerne resolucije na merodajna mesta. Več podrobnosti o tem shodu, še sledi. Na svidenje!

Za odbor

Frank Česen.

Velika slavnostna priredba za Jugoslavijo v Los Angelesu

(Nadaljevanje s 1. strani)

le šepetane po hribih, po vaseh in mestih. Te besede izgovarjajo moški, ženske in otroci, ko srečajo razbojniške nacijske odlele. To je pozdrav maršala Tita in to je njegova zastava. To je znak zmage in obenem znak borbe za trajni mir.

"Ali to je tudi simbol delovnosti tega odbora, ki je priredil ta banket. Skušal sem poiskati pravilne besede, ki naj bi značile pomen pomoči za Jugoslavijo. Toda jaz pravilne besede ne morem najti. Spominjam se onega dne, ko sem pred več kot enim letom zagledal podpolkovnika Dedičerja v Evropi, ko sem se pojavil pred njegovim oddelkom. Govoril sem jezik, ki ga oni niso razumeli, a odgovarjali so mi s klici, katerih jaz nisem razumel. Toda dobro sem vedel in nadejam se, da so se tega zavedali tudi oni, da smo si prijatelji. Bili so to možje in žene in otroci, ki so skozi štiri leta se borili proti mehanizirani sili hitlerizma. To so bili ljudje brez topov in letal, brez zdravstvenih potrebščin in zdravil, ki so se z noži, z golimi rokami in hrabrim srcem borili in premagali močnejše trupe kot so bile one, poti katerim so se vojskovele zavzeznike sile v Italiji. S katero besedo naj izrazim pomoč za nje?"

Mnogokrat mislim na dotični dan in dotično noč, neprestano mi prihajajo na pamet moški in ženske in otroci vojske maršala Tita, ki so plesali kolo in prepevali pesmi ter hoteli, da jaz — Amerikanec — izvem, da nobeden tiranov nikoli ne bo mogel si osvojiti Jugoslavije, niti zloiniti njenega duha. Tega bi ne mogel povedati, če bi mi oni ne dali te moči. S katero besedo naj torej iščem pomoči za nje?"

"Oni niso mogli pojmovati naših 'pin-up' deklet, toda pojasnil sem jim, da naši vojaki na ta način izražajo svoje hrepenenje po domu. Tedaj so razumeli, kajti to so bili brezdomci, udove in sirote. Oni pa so seboj nosili sli-

Kupujte vojne bonde!

Poplava v Kansasu

Prebivalci mesta Wichita, Kansas, ki so bili zajeti v downtownu, ko je pred nedavnim prišla poplava, so bosno prebredli skozi vodo do svojih domov.

ke Roosevelta in Stalina in Tita. Za spomin so mi dali revolver — nemški revolver. V njemu je bilo pet krogel. Rekli so mi, da je vsak strel namenjen za enega fašista ter da so krogel dragocene. Odgovoril sem jim, da streljanje ne spada v moje področje, razen v filmih. Toda prosili so me, da revolver vseeno vzamem — in sprejel sem ga. Kajti še nikoli v zgodovini te vojne ni bilo toliko nacijskih ubitih z njihovimi lastnimi revolverji in lastnimi krogli, kot so jih ubili partizani v Jugoslaviji. Kako naj iščem pomoči za one, ki so si sami toliko pomagali?

Apel za pomoč jugoslovanskemu ljudstvu

"Ta ameriški odbor za jugoslovanski relief deli obleke, hrano in zdravila. Obleka ne bo nikoli pokrivala telesa onih mrtvih partizanov, ki so radi zime pomrli v hribih, in to največ radi tega, ker so se še nahajali ljudje, ki niso hoteli slišati o maršalu Titu. Hrana ne bo nikoli nasitila onih partizanskih oddelkov, ki so se borili in padli radi tega, ker je nekdo še vedno govoril o njih kot 'rdečkarjih.' In vsa zdravila prihajajo prepozno za one, ki so umrli v bolečinah in agoniji le radi tega, ker v celi Jugoslaviji ni bilo niti kapljice anestezije in drugih potrebnih medikalij.

"Mrtvim je nemogoče pomagati. Ti so živeli, se borili in pomrli. Dva milijona jih je pobrala smrt — vsaki deseti prebivalec — zato, da smo mi Američani in drugi naši bratje in prijatelji mogli zmagovito prekorati čemrovja, da osvobodimo Avstrijo in okupiramo Nemčijo. Oni, Jugoslovani so doprinesli to Zedinjenim narodom. Oni so na ta način prispevali svoj doprinos za hiter in uspešen zaključek prve faze vojne v Evropi — da je Mussolinijeva obličje opljuvano, a zlikavi Hitler mrtev.

"V vojni so se uporabljali tanki, topovi, letala in ladje. Ameriški narod je skoval to orožje za Združene narode. Mi smo bili arzenal demokracije — po imenu in po dejstvu. Danes pa se sestajamo, da izvedemo in damo našim prijateljem po vsem svetu orožje miru.

"Radi tega je ta večer važen. Meni nudi prilika, da poplačam nekoliko svoj dolg, ne samo onim, ki so se žrtvovali za mojo domovino in mojo svobodo — in svetovno svobodo, temveč tudi onim, ki so se borili in dočakali videti veliko Novo Jugoslavijo. Dajte jim, da živijo in da morejo zaeno z nami korakati triumfalno proti večnemu miru.

"Mnogo se govori zadnja dva tedna o malih narodih in o revnih narodih. Jugoslavija ni mali narod, niti ni siromašna, niti

niso Jugoslovani majhni ljudje. Jugoslavija tudi nikoli siromašna ne bo. Niti ne bo Poljska, kajda tako siromašna, kot je bila pod protijudovsko diktaturo Pilsudkija in polkovnika Becka. Romunija ne bo nikoli tako siromašna, kot je bila pod brezobzirno vladno Karola in Antonescu. Finska ne bo nikoli tako siromašna niti ne tako majhna, kot je bila pod Mannerheimom. In celo Nemčija ne bo nikoli tako siromašna, kot je bila pod Hitlerjem.

"Da, nikoli več ne sme biti siromaštva na tem svetu, kajti ono ustvarja pogoje, ki dovajajo vojno. Vojaske fašizem je mrtev. Treba je, da se zavarujemo tudi pred ekonomskim fašizmom. Petnajst milijonov Jugoslovancev nas poziva, da se jim pridružimo v velikem delu, ki je pred nami. Ako nocoj na tem mestu nekaj storimo, bomo s tem naznanili sovražnikom demokracije, da smo mi, ameriški narod, pripravljeni sodelovati in prijateljsko delati v vseh področjih skupaj z našimi zavzezniki. V vojnem času verujemo v lend-lease in danes tudi verujemo v Bretton Woods. Kadar bodo vsi ti mednarodni sporazumi podpisani, ko bo tudi vsak človek in najmanjše deželo živelo brez strahu in bojazni, samo tedaj bomo dosegli celo in popolno zmago.

"Skupaj z vami, gospod ambasador in podpolkovnik Dedičerja ter gospod Krašovec, skupaj z vami Jugoslovani in vsemi osvobojenimi narodi sveta kličem iz globine svojega srca: Smrt fašizmu — svoboda narodu! Živio tovariši Tito!"

Za igralcem Garfieldom je nastopilo še nekaj govornikov, a kot zaključni govornik večera je nastopil Vladimir Dedičerja. V svojem govoru, ki je trajal nad eno uro in katerega je oddajal v angleščini, je Dedičerja opisal pričetek in potek narodne osvobodilne borbe, zatem pa o delu naših književnikov in umetnikov in se dotaknil zlasti pesmi Radovana Zogovića o maršalu Titu.

Po govorih je bilo na licu mesta nabranih \$13,000 za pomoč Jugoslaviji. Na poznano filmsko zvezdo Paulette Goddard so vsi govorili o Jugoslaviji, napravili tako globok vtis, da je odstranila ves dragocen nakit, ki ga je

imela na sebi, in ga oddala oboroženo za pomoč Jugoslaviji. Mnogi prisotni ameriški pisatelji in pesniki so darovali svoje knjige kot poklon jugoslovanskim književnikom. Ameriški književniki, med njimi tudi Upton Sinclair, so po delegatu Vladimirju Dedičjeru izročili prisrčne pozdrave književnikom Jugoslavije. —SANS.

Plašč

Gospa Marija je stopala počasno ob izložbah. Ni se ozirala vanje. Čemu? Saj ni bilo denarja za take stvari. Mož, otroci... da, oni so vedno rabili kaj. Zanj je bilo vse dobro. Otopela je že in njena duša ni poznala drugih želja kot — mir.

Za gospo Marijo je stopal mlad par. "Tak plašč boš imela tudi ti", je dejal on. Gospa Marija je vzdihnila. "Tak plašč kakor je moj? Pa nosim ga že tretje leto! Brez linije je in brez barve kakor jaz... Nosim ga, ker mi je potreben... Živim zato, ker sem potrebna. Mar ni najina usoda enaka?"

"Tak-le bel plašč boš imela", je nadaljeval on. "Lepa moraš biti, lepa... ker si moja!"

Dekle se je zasmejal veselo. Gospa Marija je postala. "Ali je mogoče, da privoščiš moženi nov plašč? Mojemu... 'moje' in vzdihnila je globoko, "mojemu še nikoli ni prišlo na misel, da bi me razveselil z najbojnejšim darilcem... Se vršička zelenja mi ni podaril v prvi pomladni zakoni, kaj še le plašč?"

Postala je žalostna. "Tovarna in molzna žival sem le... in zato je tako pusto v meni in v mojem življenju..."

Zapihal je veter in zavila se je tesneje v plašč.

ZA TAKOJSNJO POMOČ

Namesto venca za pokojnega Johna Dacar so pri Progresivnih Slovenceh darovali za takojšnjo pomoč: \$5 Mr. in Mrs. Gasper Basher, 18913 Cherokee Ave., in \$5 Mr. in Mrs. Leo Wolf, 14703 Sylvia Ave.

Opomini glede racijoniranja

Meso, sir, maslo, konzervirane ribe in mleko

Rdeče znamke V-2 do Z-2 so veljavne vsaka za 10 pointov.

Procesirana jedila

Modre znamke D-1 do H-1 so veljavne vsaka za 10 pointov.

Sladkor

Sladkorna znamka št. 36 za 5 funtov sladkorja je veljavna do 31. avgusta.

Kurino olje

Znamke št. 1, 2, 3, 4 in 5 so sedaj veljavne, vsaka za 10 galonov.

Čevlji

Znamke št. 1, 2 in 3 z zrakovnim plohom v knjižici št. 3 so veljavne do preklica.

Gasolin

Znamka A-15 je veljavna za štiri galone gasolina do 21. junija. Znamke B-6, B-7, C-6 in C-7 so veljavne vsaka za pet galonov gasolina za nedoločen čas. Na licu vsakega kupona mora biti napisano ime države in licenčna številka. Pri prošnji za dodatno količino gasolina je treba navesti rekord prevoženih milj.

DR. P. B. VIRANT — Optometrist

PREGLED OČI — PREDPIS OČAL

Uradne ure: 9:30 do 12:00; 1:30 do 5:00

Zvečer: 6:30 do 8:30

v sredo in soboto 9:30 do 12:30

15621 Waterloo Rd.

Cleveland, Ohio

v poslojpu North American Banke

Za sestanek pokličite IVanhoa 6436

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

ve je moral postati do-
mo, ki je tako tesno živel
v krogu! Roparski vitez,
..."

govornem življenju v Pa-
počenjajo umetniki s
modeli, je znano,—naj-
ni niso ničesar slišal. In
Rimu,—menda vendar ne
da je Rožamarija, ki se
vrgla na pot ..."

ajava ta pogovor, Šarlo-
ni se in poskušati se spri-
to mislijo. Kolikor se
ti Harro Thorstein nekoč
neprijeten gost; sprijaz-
noraš z njim tudi zdaj, ko
član naše družine."

ne, kaj mi prikrivaš! Ali
da nisem tega takoj opa-
sem stopila z vlaka? Ta
je vsilil, kompromiti-
Rožamarijo, napravil jo je
—in drugače nisi mo-
gla."

penjaj preveč svoje do-
saj pravega ne boš ni-
nila. Zdaj te pa prosim,
oprostiš, ker moram še
govoriti s Harrom."

je tako mirno iz sobe,
ki se bil njun pogovor ze-
maljsko končal.

je gledala za njim,
potem pa je omahni-
la.

Thorstein! Pred vsemi
ljudmi! Njega bo dobila
arija. No, na krožniku so
ponudili, in vzel jo je

prešine njeno dušo ka-
zgoča bolečina. Kakor
življenje vzel vse, vse
to drugi. "Vse, vse ima!"

in ne zaveda se, kako
velika je njena bol. V spal-
ni, počije svojo sobarico z

besedami stran in se vr-
posteljo. Vidi dolgega

na, kako se z najlepšim
kom sklanja, kako gleda
Rožamarijo, ki stoji nad

ti ovija glavo s cvetno
zmerom mora gle-
diko. Če bi bil imel svoj

nek za neko drugo žensko,

glenkoba je pritekla v
življenje, leno življenje

z malenkostnimi dolž-
da takšno življenje ne
prave zadovoljnosti.

ti mar ne žive drugi bolj
pa so vendar srečnejši

vojin izgubljenim otro-
jokala, o ne. Ko so mi-
njajšji dnevi in se ji je

vabača svoboda, je v
njega srca kar vriskala.

bilo čisto neutemeljeno,
bodoče materinstvo,

bilo nekaj morečega in

tesnobe. Morda bi bila plača-
la rojstvo življenja zmožnega
otroka s svojim lastnim življe-
njem ... To pa je bilo zdaj po-
zabljeno.

Zdaj se je metala jokajoč in
ihtec po postelji: "Moj sin, moj
otrok. Če bi ga imela, si ne bi
zdaj dovolila takšnega zanemar-
janja. Preko mene gledajo, ka-
kor me ne bi bilo tu, najvažnej-
še reči sklenejo in mi jih potem
milostno sporoče, da se moram
z njimi sprijazniti. To je vpliv
Rožamarije! Spet je postala go-
spodarica nad svojim slabotnim
očetom. Hinavka! Kako jo bo
zdaj zmagoslavno gledala! O ti-
sti noči se ne bo več govorilo.

Preslepila je očeta tako spretno,
da bodo zdaj trdili, da si je ona,
nesrečna, otroka oropana žena
vse sama izmislila!

Z neizrečno grenkobo jo žgo te
misli.

In da je Rožamarija postala
lepa! Uboga knežnja si mora že
misliti, kakšno zmagoslavje bo
doživela Rožamarija. Saj pozna
svet. Ko bo postal Thorstein
—soproj in bo živel na Braune-
škem gradu, bo tisto o njegovi
nekdanji razvalini samo še po-
govor za stare mamicke in klep-
tulje. Svet se nad tem ne bo spo-
tikal. Hodil bo na svoja prazno-
vanja, pil vino svojega tasta in
dvoril svoji lepi ženi.

Vse, kar ima sama, je postalo
izenada brez vrednosti, kakor
košček stekla poleg demanta.

In najgorenkejša je to, da ima
Rožamarija demant. Oh, nezno-
sno zmagoslavje, ki ga bo zdaj
znala izžarevati!

Knežnja se še svoj živ dan ni
čutila tako na smrt nesrečno.

In, da—dovolj vzrokov je
imela.

Knez je prišel v Harrovo so-
bo.

"Nekaj te moram prositi. Če
moreš, odpotuj še danes."

"Danes, oče?"

"Tudi Rožamarija se mora s
tem sprijazniti. Da, rad bi vama
privoščil še nekaj lepih dni, to-
da življenje je takšno. Vsak dan
kaže drugačen obraz. S knežnjo
sem imel ne preveč prijazen po-
govor, in zdi se mi bolje za
bodočnost, da te bo pozdravila

ZATO MORATE VI KUPOVATI

VEČJE BONDE

—in VEČJE število!

SEDAJ

—gotovo—ni čas, da nehati.
Raje, SEDAJ je čas za slehernega
izmed nas, da odda isto ekstra paro
... da podpre naših 130.000 borcev
se mož in žena iz Cuyahoga okraja
kot se nikoli prejje ... da se jim
pomaga zgoljiti posel z Japonci
... in da pridejo domov—KMALU.

Da—in to pomeni, enostavno, da
sleheri izmed nas mora kupiti
VEČ IN VEČJE vojne bonde tekmo
mogočne kampanje sedmega poso-
jila.

To je splošen klic za konečno zma-
go. Greater Clevelandčani se MO-
REJO IN MORAJO odzvati temu
klicu ... z največjim nakupom
vojnih bondov do sedaj!

Največje
najbolj nujno
vojno posojilo
izmed vseh!

THE CUYAHOGA COUNTY WAR FINANCE COMMITTEE
UNION COMMERCE BUILDING — CLEVELAND, OHIO

Doolittle Knighted

King George of England presents
the "Knight Commander of the
Bath" award to Lt. Gen. James H.
Doolittle, commander of the U. S.
8th air force, which played a major
role in hammering Germany to her
knees.

"In ti si sam—brez očeta in
mame?"

"Knežnje še nisem videl. Mo-
rala se bo pač najprej še spri-
jazniti z menoj, to se pravi, z
mojim novim položajem. In zdaj
sem prišel zajtrkovat s teboj!"

"Ne nameravam dolgo čaka-
ti."

"Zaupal mi jo boš—saj vem,
da bom moral paziti nanjo.—
Obljubljam ti."

"Ne tako hlastno; ni še vse
zrelo. Hočem, da pride otrok v
mir. In mislim, da bo zaradi te-
ga tudi Rožamarija razumela,
zakaj odhajaš. Najbolje bi bilo,
da bi šel zdajle v vilo Riposo,
zajtrkoval z Rožamarijo in ostal
pri njej do enajstih. Potem bi
se takoj poslovil od nje. Ver-
jemi mi, da je vse dobro premiš-
ljeno."

"Ljubi oče, če bi se ti mogel
dovolj zahvaliti!"

"Harro, saj veš, kako se mi
lahko najlepše zahvališ. In kam
pojdeš?"

"V Rim, da tam pospravim
svoje reči, potem pa takoj v
Thorstein. Želim si šestih rok
in dveh glav. — Saj poznam že
lje Rožamarije in delam zdaj
zanjo!"

"Harro, dobro opravi pri Ro-
žamariji—"

Harro ima v rokah svojo cvet-
no vejico, in preden odide, se
mora še pogledati v ogledalo in
zardeti. Za nekaj srebrnih las
na sencih se ne meni. Starega
se ne čuti in ko hiti čez stopnice
s cvetno vejico, se mu zdi, kakor
bi imel še zmerom dva in dvaj-
set let.

Rožamarija mu pride naproti
do palmovega gaja. Kako ljub-
ka je rdečica na njenem obra-
zu!

ko je bila še otrok. In blažen
molk.

Kakor bi letali drobni angeli
v živem plesu okoli nje, kakor
bi bili slavčki z vseh vej, kakor
bi bila prvič v tem svetu prišla
z nebo visoka pesem ljubezni.

Začuje se korak. Harro se zdr-
zne. Oh, čas iz raja mineva in
že trka staro življenje na njuna
vrata.

"Rožamarija, danes se mora-
va ločiti. Samo za kratek čas.
Zgradi si moram še dom, naj-
lepši v vsej deželi, draga moja.
Oče želi, da danes odidem. Za-
toliko dobrot se mu moram za-
hvaliti. Ubogati moram. In ni ti
treba bledeti, ljuba moja! Ali
sva se že kdaj ločila s tolikšnim
upanjem v srce? Bodi močna,

Tako sveta mu je v svoji devi-

Dušica! Ali si se kdaj upala mi-
sliti to, kar nama je bilo včeraj
podarjeno? Zdaj nosiva svojo
srečo v trdnih rokah, najdražja!
Ne žaluj!"

Rožamarija se nasloni brez be-
sede na njegove prsi.

"Poglej kvišku, blažena mo-
ja! Zberi vse svoje srce!"

Oh, te ljube, ljube besede;
raztajale so ji srce. Zdaj šep-
ne:

"Harro, saj nočem, da bi ostal
tu. In tisočkrat sem hvaležna
očetu, da te pošilja stran. Vse
najgrše je vzel na svoja rame-
na. In jaz sem pogumna, Har-
ro. — Vse moje sveče gore."

In Harro se skloni k njej in
poljubi njeno čisto, belo čelo.

Tako sveta mu je v svoji devi-

škosti, ki se je šele včeraj raz-
cvetela. In njegovo prizanaša-
nje kaže, da je je vreden. Še
drhti kakor slabotno bičevje v
njegovih rokah, še je pomlad,
prva pomlad, v njenem srcu, ki
se je komaj iztrgalo smrti, in po-
letje s svojim žarom je še da-
leč ...

Ločita se. V Harrovem srcu
pojejo sami škrajanci, lesket in
mekkoba sta v njegovem srcu,
ko gre skozi jutro tisti prvi dan
ustvarjenja.

Knez in knežnja kosita med
dušicim molkom v svoji sobi, ki
jo prežarja solnce. Knez niti ne
poskuša ponoviti jutrnega pogo-
vora. Knežnja tudi noče začeti.
Prvič se ga nekoliko boji, in to
ji čudno dobro de.

Naposedl vstane knez: "Zdaj
bom pogledal za Rožamarijo.
Harro je odpotoval, in mislim,
da ga bova videla šele na Brau-
necku."

Knežnja reče skoraj podlož-
no: "Tudi jaz pojdem tja."

"Še bolje."

In oba gresta po kratki poti;
po ozki ulici se ne moreta pe-
ljati.

Rožamarija jima pride naproti
s cvetnimi lici, ki so kakor dve
roži. Knez je zelo presenečen.

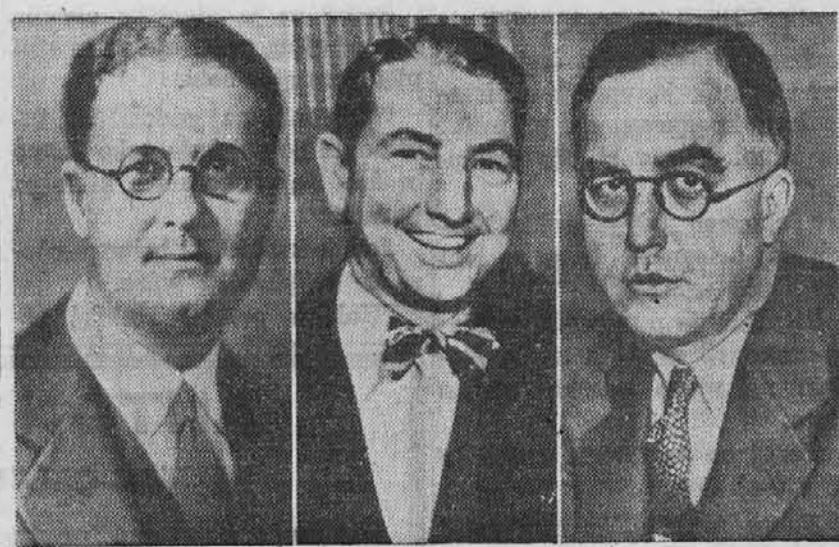
Tega ni pričakoval po jutrnem
slovesu. Hči poljubi svojji ma-
teri, ki je prebledela, roko.

"Mama, hvala, da si prišla. Oh,
kako si si mogla misliti toliko
slabega o meni!"

Knežnja odvrne: "Torej niče-
sar ne priznaš? ..."

(Dalje prihodnjič)

Appointed to Truman's Cabinet

Recent new appointments made by President Truman to his cabinet
include, left, Rep. Clinton F. Anderson (D., N. M.) to become secretary
of agriculture. Center, Assistant Attorney General Tom C. Clark, who
succeeds Francis Biddle as attorney general. Right, Judge Louis Schwel-
lenbach, former congressman from Washington, as secretary of labor.

Naznanilo in zahvala

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo
vsem sorodnikom, znancem in prijateljem preža-
lostno vest, da nam je kruta smrt vzel iz naše srede
preljubljenega soproga in dobrega očeta

Joseph Crtalič

Pokojni je preminil po dolgi in mučni bolezni
dne 26. aprila. Žalostna usoda je hotela, da je dan
pozneje tudi nagloma umrl sin, oziroma brat, Frank
Crtalič S 1/c, ki se je nahajal v veteranski bolnišnici
v Brecksville, Ohio, kamor je bil poslan potem ko je
bil odpuščen iz mornarice. Pokopali smo soproga-
očeta in sina-brata skupno dne 1. maja po opravlj-
nih cerkvenih obredih v cerkvi sv. Vida na Calvary
pokopališče.

Blagopokojnik je bil doma iz Četerneške fare
Roka, odkoder je prišel pred 35 leti.

Tem potom izrekamo našo iskreno zahvalo
vsem, ki so darovali krasne vence h krsti pokojnika,
v znak spoštovanja in ljubezni kar nam je bilo v
veliko tolažbo in uteho.

Hvala lepa tudi vsem, ki so darovali za sv. maše,
ki se bodo brale za mir in pokoj duše pokojnika, kot
tudi vsem, posebno članom SNP in SDZ, ki so pri-
šli pokojnika pokropiti, ko je ležal na mrtvaškemu
odru in ga spremili na pokopališče.

Našo zahvalo izrekamo pogrebem, ki so nosili
krsto in onim, ki so dali svoje automobile na raz-
polago pri pogrebu.

Iskrena hvala tudi pogrebniemu zavodu Joseph
Žele in sinovi za vso poslugu in za lepo urejen po-
greb, ter duhovščini pri cerkvi sv. Vida za oprav-
ljene cerkvene obrede.

Predragi soprog in oče, prestal si trnjevo pot
življenja in sedaj se raduješ nad zvezdami, kjer ni
trpljenja in ne solz. Odšel si v večnost, da od Štar-
nika prejmeš plačilo za Tvoje dobro delo, v naših
srčih si pa ostavil tugo in žalost, toda z ljubeznijo in
spoštovanjem se Te bomo vedno spominjali, dokler
tudi mi ne pridemo za Teboj. Počivaj v miru v
hladni ameriški grudi!

Zalujoči ostali:

PAULINE, soproga
PFC. JOSEPH, v Indiji, sin
JOSEPHINE, poročena SAMSA, hči
HELEN, snaha
FRANK SAMSA, zet
FRANKLIN in JUNE, vnuhka
ter več sorodnikov

Kruta smrt je zadala svoj udarec, ko smo dne
26. aprila izgubili iz naše srede ljubljenega očeta,
drugo jutro, 28. aprila pa smo prejeli obvestilo iz
veteranske bolnišnice v Brecksville, Ohio, da je ne-
usmiljena smrt pretrgala nit življenja našemu ljub-
ljenemu soprogu, sinu in bratu

Frank Crtalič S 1/c

Umrl je nagloma, ne da bi vedel, da sledi v
večnost svojem ljubemu očetu, ki je umrl prejšnji
večer. Pokojni je bil rojen v Clevelandu in je bil
24 let star. Šele pred kratkim je bil odpuščen iz mor-
narice, pri kateri je bil v službi nad dve leti. Udele-
žil se je več bojev in nahajal se je na ladji, ki je bila
torpedirana. Odlikovan je bil z dvema bronzastimi
zvezdami.

Skupen pogreb očeta in sina se je vršil 1. maja
iz Joseph Žele in sinovi pogrebne zavoda in po
opravljenih cerkvenih obredih na Calvary poko-
pališče.

Našo iskreno zahvalo izrekamo vsem dragim
prijateljem, sorodnikom in znancem, ki so okrasili
krsto preljubljenega pokojnika.

Prisrčna hvala tudi vsem, ki so darovali za sv.
maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše pokoj-
nika, vsem, ki so mu izkazali zadnjo čast, ter ga pri-
šli pokropiti, ko je ležal na mrtvaškemu odru, ter
vsem, ki so ga spremili k večnemu počitku na po-
kopališče.

Hvala lepa pogrebem, ki so nosili krsto, onim,
ki so dali svoje avte na razpolago pri pogrebu, ter
duhovščini pri sv. Vidu za opravljene cerkvene po-
grebne obrede. Iskrena hvala tudi pogrebniemu za-
vodu Joseph Žele in sinovi za izvrstno urejen po-
greb in najboljšo vsestransko postrežbo.

Tiha žalost se je naselila v naša srca, ko smo
spoznali, da smo zgubili tudi Tebe, ljubi soprog, sin
in brat! Težka je bila ločitev, ko si se nahajal v
svrhu zdravljenja v veteranski bolnišnici in toliko
bolj bitko smo občutili Tvojo zgubo, ko si odšel
tako nenadoma v kraj večnega spanja, odkoder ni
več vrnitve! Boril si se za svobodo domovine, v ka-
tere grudi zdaj počivaš za večno. Spomin na Te bo-
mo ohranili v naših srčih do konca naših dni, ko se
s Teboj združimo nad zvezdami!

Zalujoči ostali:

HELEN, soproga
PAULINE, mati
PFC. JOSEPH, brat v Indiji
JOSEPHINE SAMSA, sestra
FRANK SAMSA, svak
FRANKLIN in JUNE, nečaka
in več sorodnikov

F. S. FINŽGARJEVI ZBRANI SPISI

I, Sama

(Nadaljevanje)

"Alena! Pomni! Žal mi je tvoje miru, žal tem bolj, če se ti skali ob Brestu; zakaj on ni mož, ti pa si vredna moža. Dovolj! In sedaj ne besedice več o tem, dokler ne zaprosiš sama zanj."

Prijateljici sta nadaljevali pot ob levi in ob desni cesti — molče. Težko škripajoči vozovi, obloženi s hlodi, so ju srečali, tuintam je prifrčala izpod sivega neba, kakor cvetni listič, bela snežinka in izginila na rjavem travniku.

Ko sta prišli do Strniške, je zaropotala veriga, iz pasice je planil zvisti čuvaj in ju obljajal. Alena se je psa prestrašila in se stisnila k Minki.

"Ali naj grem tudi v hišo?" "Seveda pojdi! Saj nimam skrivnosti!"

Ko sta stopili, je zavila vrsta vozov s hlodi po kolovozu preko Strniških travnikov proti cesti. Vdova je stala zamišljena in žalostna pri oknu.

"Dober dan, gospodinja!"

Minka je stopila k njej in ji ponudila roko. Ko je Strniška zagledala učiteljico, se ji je lice nekoliko zjasnilo.

"Nekam žalostni ste? Kaj vam je?"

"Poglejte," je pokazala Strniška skozi okno na veliko rjavo liso v hribu, kjer so pele sekire drvarjev. "Poglejte, to me spravi v grob! Kakor bi mene sekali, tako mi je! O, zakaj sem prodala! Vse prepoceni, vse prepoceni!"

"Zato se nikar ne žalostite! Gozd je dozor — in Smrekar vam je tudi dokaj primenil, kakor sem čula!"

"Vse premalo, še vse premalo! — Sedita!"

Strniška je povabila učiteljico k mizi, vzela iz miznice hleb kruha in nož, segla na polico po pehar orehov in jima ponudila. "Prigriznita!"

Minka si je urezala kos kruha in pričela tretji orehe.

"Še vi," je silila Strniška Aleno, ki ni bila tako domača v kmetiški hiši in se je obotavljala.

"Gospodična, prepoceni sem dala, vse prepoceni," je ponavljala Strniška in gledala skozi okno težke vozove, ki so se škripaje vili na cesti. V nekaj tednih, kar so sekali gozde, se je vdova očitno postarala.

"Čudno, da vam niso nič pisali iz Trsta."

Aleni je ob tem stavku izpodletel oreh, katerega je hotela streti, in se zakotalil po tleh.

"Kar pustite," je branila Strniška, ko je hotela Alena pobrati.

"To je tisto, kar me jezi, tako jezi, da zbolim, in prav je, da ste prišli. Poslušajte! Danes dopoldne je prišel neki gosposki človek iz Trsta in se jezil, zakaj da sem že prodala, češ, pet tisoč več bi dal on. Pomislite, pet tisoč. Pa sem rekla, zakaj niste nič pisali. Tedaj se je pa veril in trdil, da so pisali. Poglejte, in jaz nisem ničesar dobila!"

"To je zares čudno!" "Kajne, da je? Če ni hudobna roka vmes!"

Alena je stežka prikrivala, kako je razburjena ob tem pogovoru. V njej je kričalo: Povej, vse povej! Za krikom pa je stal Brest, ki ji je svetoval: Molčite!

"Hudobna roka," je povzela s poudarkom Minka. "Tega ne mislim. Morda se je pismo izgubilo."

"Kajpada izgubilo! Če se mi drugo ne izgubi, da bi se prav to. Toda ta gospod bo vse do-

gnal! Strpensko je bil hud. Naj le dožene! Je rekel, da gre kar na pošto!"

"Erna je nedolžna! Ona je zelo vestna. Pismonoša je res nekoliko pijančka, ko bi bil ta pismonoško izgubil!"

"Ali je bilo pismo priporočeno?" je vprašala Alena. Ko bi bila Minka kaj slutila, bi bila opazila ob glasu, da je Alena vsa preplašena.

"Menda ne, kakor sem razumela Tržčana."

"Tedaj bo težko kaj dognati," je razlagala Minka. "Če ga je izgubil pismonoša, kaj hočete? Siromak je, vzeti mu nimate kaj, kvečjemu, da bi prišel ob kruh. To pa bi bilo prehudod!"

"Tako sem tudi jaz rekla. Njemu naj prizaneso. Če je pa kdo drugi, nič usmiljenja!"

Strniška je potrkala s koščeno roko ob mizo in zopet gledala na rjavo poseko skozi okno.

Tedaj so se odprla vrata in je vstopil Jok.

Ko ga je Strniška zagledala, je uprla bojvito roko ob boke in mu obrnila hrbet.

Jok je pogledal po družbi, se odkril in sedel k peči.

"Tako prebito piha sever, da

se mi je zanohtalo, ko sem meril in prešteval te hlode!"

"Kakor da bi za ubogajme delal! Saj plača Smrekar, ker si mu pomagal, da sta mi izplela to bogastvo! Hinave! Naj te le zebe, ko te ne zastoni!"

"Kaj sva vam izplela? Mar ni pošteno kupljeno in pošteno plačano? In kdo je pritiskal in privljal Smrekarja na vašo plat, če ne jaz. In za plačilo imam tole! Vsak je neumen, kdor stori dobro!"

"Da si me pustil pri miru in nisi stopil nikoli čez moj prag, bi bil storil mnogo boljše, razumeš, boljše! Za lepe tisočake si me okajnal!"

"Jaz?"

"Kdo drugi?"

"Tako!"

Jok je skočil kvišku.

"Gospodični na pričo, obe! — Gosposka naj govori!"

Tedaj se je Strniška obrnila šele od okna proti njemu in stopila korak po sobi.

"Gosposka naj govori! Saj tudi bo, in bo poiskala neko pismo in tiste sleparske prste, ki so ga ukradli!"

Jok je zaripel, iz bolnega očesa so se pocedile solze.

"Kakšno pismo? Kakšni pr-

ANTON ROZAR

15406 CALCUTTA AVE.

naznanja vsem svojim starim in novim odjemalcem, da bo zopet odprl svojo

POPRAVLJALNICO ČEVLJEV

Delo trpežno in točno, cene zmerne. Se priporoča!

Za delavce

Za delavce

SQUEEZE FORMER
IRON CASTERS
TEŽAKI

Plača od komada (Piece work), plača od ure
Stalno delo

Taylor & Boggis Foundry

1261 BABBITT ROAD

sti? Čigavi? Povejte! Tu so pri-

čeli!"
Jok se je bližal Strniški, grozeč in stiskajoč prsti. Minka je vstala izza mize in se vstopila predenj.

"Nikar tako, Jok! Strniška so dobili za les ponudbo iz Trsta — pismo se je pa izgubilo — zato ga bomo iskali. Ni treba, da žalite gospo in kričite v tuji hiši!"

"Povejte vi tistega, ki pravi, da je prišlo pismo iz Trsta! Povejte!"

Kuhinjsko peč

na plin se prodaja poceni. —

Vpraša se na 6214 St. Clair Ave.

THE MAY CO.'S BASEMENT SLACK SUITS

Hladne, prijetne, dobro-prilegajoče
v naprej skršene

Moške dobro ukrojene v naprej skršene
slack obleke, ki se operejo, v solidnih bar-
vah, rjavi ali modri. Srajce imajo dva pri-
ročna prsna žepa... hlače so spredaj na-
brane. Nosite jih lahko za delo ali športno
nošo. Mera ob pasu 28 do 40.

5.95

Moške v naprej skršene
delovne hlače

Sun tan barve delovne
hlače, ki se operejo, v
meri 30 do 42.

3.09

Široki okrajci

SLAMNIKI

1.98

Vse nove oblike in
barve vsakovrstnih
slamnikov. Mere 6%
do 7%.

ŠPORTNE SRAJCE

Se operejo—idealno darilo za Očetov dan!

1.95 & 2.95

Športne srajce v stilu
s kratkimi rokavi v
plaid ali solidnih bar-
vah. Blago je fine ka-
kovosti in se opere.
Majhne, srednje ali
velike mere.

Moške Fancy Dress nogavice

Lisle ali rayon anklets
ali nogavice navadne
dolgi, v lepih vzorcih. Mere
10 do 12.

Moške Fancy Dress srajce

Srajce iz fine kakovosti
broadcloth blaga, v vsa-
kovrstnih vzorcih. Mere 14½
do 17.

Za delavce

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE
ŽENSKE ZA
HIŠNE SLUŽABNICE

ZA POSLOPJA V DOWNTOWN

ZA VES DAN ALI DELNI ČAS

Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj.
Stalno delo—Zahteva se izkaz državljanstva—Zglasite se
Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Comptometer

operatorice

Tipkarice

Junior stenografke

Splošne klerkinje

Tajnica

Pomivalka posode

Tedenska plača poleg
overtime

Zglasite se pri

The Osborn
Mfg. Co.

5401 Hamilton Ave.

MOŠKI

Screw Machine operatorji

(Izurjeni)

Tool Crib Attendant

Inšpektor — izurjen

Pomejač

Milling Machine operator—
izurjen

V priročno nahajajoči se
vojni tovarni na vzhodni
strani. Izvrstne delovne raz-
mere. Plača od ure.

A. W. Hecker Co.

1976 E. 66 St.

Drop Hammer ope-
ratorji na par-
nem kladiu

Pomočniki na kladiu

Kurjač

Oiler

Scale Blowers

Trimmer operatorji

Plača od ure poleg overtime

Steel Improvement
& Forge Co.

970 E. 64 St.

New Style Points
Help Sell Bonds

A band collar and dolman sleeves
are new style points of the blouse,
which can be worn with a solid color
to match the print. Combine fab-
rics, colors and lines for utmost fig-
ure flattery when sewing your own
clothes. Choose patterns now, and
buy War Bonds with the savings.

Tovarniški delavci

PRESS HANDS
MACHINE OPERATORS
GALVANIZERS

Delavci za splošna
tovarniška dela

Dobra plača od ure in
overtime

J & L Steel Barrel Co.

8806 Crane Ave.

En blok južno od Union

ŽENSKE

Drill Press operatorice
(Izurjene)

' Za v priročno nahajajo-
se vojni tovarni na vzhodni
strani. Prijetne delovne ra-

mere. Plača od ure.

A. W. Hecker Co.

1976 E. 66 St.

Mali oglasi

Naprodaj

sta dve omari in postelja
dve osebi. Poizve se
19230 Pasnow Ave.

Proda se

piano harmonike na 120
sov; ene za otroke na 48
sov. V najboljšem stanju.
Kdor želi, naj se zgasi na
1158 E. 76 St.

Farma naprodaj

obsegajoča 30 akrov. Poslo-
ja so vsa v dobrem stanju.
Za pojasnila se obrnite na
Joe Tisovec, 17817 Delaware
Rd., ali pokličite KE 5711.

STENSKI PAPIR

preostale role, dovolj za eno
sobo, po 10c rola

Barve, varniši in enamel
8903 Wade Park Ave.
SW 2556

Izvršujem vsa stavbna dela,
so potrebna pri hišah.
Predelujem hiše in trgovine.
Brezplačen proračun
JOHN ROTAR
Building Contractor
1494 E. 222nd St.
Euclid, Ohio

Vdovec

se želi seznaniti v svrhu ženit-
z Jugoslovanko, vdovo
otrok ali samsko, v starosti
40. do 55. leta. Imam stalno de-
s priročnim prihrankom. Kate-
resno misli, naj piše na naslo-
"Ženitev," Box 424, c/o Ena-
pravnost, 6231 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio.

WHERE THE FUEL GOES

A PLANT, manufacturing
planes in New England burn
800,000 gallons of fuel oil
month.

Mali oglasi

POPOLNA ZALOGA
pies, kekav, kruha in kuchen

Specialna naročila za

"BIRTHDAY" KEKE

Binder's Bakery

7309 WADE PARK AVE.

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popust za društva

B. J. Radio Service

1363 E. 45 St. — HEND. 3023

CAROL'S VANITIES

PROGRAM

se vrši

V ČETRTEK, 7. JUNIJA

V SHAW HI AVDIOTORIJU,

vogal Shaw in Euclid Ave.

Pričetek ob 8. uri zvečer

Med drugimi hosta skupno na-
stopila v plesu tudi mala 9-letna
Marcia Marold in Mervin McLeod,
1543 Clermont Rd.

Zabava se vrši pod vodstvom
Carol's School of Dancing, 12722
St. Clair Ave.

Prijazno se vabi občinstvo na
udeležbo

PRALNE STROJE

VSAKOVRSNE, POPRAVLJAMO

VACUUM ČISTILCE

in vse druge hišne predmete

SHORE APPLIANCES

685 EAST 185 STREET

IV. 1782 — KE. 0448

ZA

Weatherseal

KOMBINACIJSKA ZIMSKA OKNA IN

MREŽE

CHARLES NORDER

MU 2292 ali RA 0221

Proda se

v slovenski naselbini poslop-
je z dvema trgovinama in z
dvema stanovanji; 4 garaže,
avtomatična plinska kurjava.
Za podrobnosti se oglasite
pri

Ed Kovač

960 E. 185 St.